

Bécsi keringő magyarul

Az AMEGA beszélgetőpartnere: Dr. Sóti László

bécsi gyermekgyógyász, az Allergiezentrum Wien West munkatársa

a szombathelyi Allergia Centrum gyermekgyógyász-allergológus főorvosa

– Főorvos Úr, milyen családi indítást kapott az orvosi pályához?

– Édesapám állatorvos, aki nagyon szorgalmasan, mindig érdeklődéssel, új megoldások után kutatva végezte munkáját, és az egyetemen is erre oktatta a diákjait. Tőle ezt kaptam örökségül. Édesanyám a családot fogta össze szeretettel, hittel. Tőle a család iránti elkötelezettséget és a hitbéli indítást kaptam. Édesapám és édesanyám is orvos szeretett volna lenni, de klerikális háttérük miatt ez nem sikerült nekik. Az egészségügy iránti elkötelezettséget én is örököltem, így természetes volt, hogy a gimnázium után az orvosi egyetemre felvételiztem.

– Milyen máig ható emlékei vannak a gimnáziumi éveiből?

– A szombathelyi Kanizsai Dorottya gimnáziumba jártam, és nagyon szerettem a matematika- és a fizikaórákat, ahol sokszor gondolkoztunk egy-egy problémán a tanárunkkal együtt. Zseniális történelemtanárunk volt, aki a történelmet életszerűvé varázsolta számunkra. Nagyon jó, baráti osztályközösségünk volt, többen is orvosok lettünk, így a mai napig szakmailag is összedolgozunk.

– Milyen volt a hangulat a 80-as években a Pécsi Orvostudományi Egyetemen?

– Nagyon barátságos és emberközel. Csoportokban tanultunk és együtt is vizsgáztunk, ami nagyon összekovácsolt minket, máig tartó jó barátságok alakultak ki. Életem egyik legszebb időszakának tekintem az egyetemi éveket. Számos lehetőség volt tudományos diákköri munkára és a témavezetőktől sokat lehetett tanulni. Én az intenzív terápiás klinikán voltam diákkörös, ott töltöttem szinte minden időmet.

– Kik voltak akkoriban az emblematikus oktatók?

– Az orvosi egyetemeken mindenütt az anatómia az egyik legfontosabb, legrettegettebb tantárgy. Nekem kitűnő csoportvezetőm volt Tima Lajos tanár úr személyében. Központi eleme volt az oktatásnak a tudás pontos, használható átadása. Az alaptantárgyakat nagytudású, neves professzorok előadásain hallgattuk: a kémiát Sza-

bó Dezső, a biológiát Tigyi András, az élettant Grastyán Endre, az anatómiát Flerkó Béla, a kórbonctant Kelényi Gábor oktatta. Romhányi György professzor úr sajnos már nem tanított, bár néhány előadását még hallhattam – nagy élmény volt!

– Ki volt a legkedvesebb klinikai oktatója?

– Az intenzív orvoslás részéről Tekeres Miklós professzor úr, gyermekgyógyászat területén Méhes Károly professzor úr volt számomra fontos oktató.

– Miért éppen a gyermekgyógyászatot választotta?

– Cholnoky Péter professzor úr személyes meghívása a szombathelyi Markusovszky Kórház gyermekosztályára megtiszteltetés volt számomra. Lelki alkatomból kifolyólag is ez állt hozzám a legközelebb. Máig azt gondolom, hogy az orvoslásnak ez a legszebb területe.

– **Milyenek voltak a pályakezdés évei?**

– Eseménydúsak. A pályám kezdete egybeesett a házasságkötéssel tudógyógyász feleségemmel, *dr. Petz Zsuzsannával*, a kötelező katonasággal és első fiunk megszületésével, tehát a szakma mellett bőven voltak új kihívások.

Szívesen emlékszem vissza a kezdetekre, amikor *Cholnoky* professzor úr a teakonyhában a tápszerek készítésével, a gyermekek fürdetésével, a vérvételekkel indította a gyakorlatot, és ezek az ismeretek máig nagyon hasznosnak bizonyulnak. Már rövid idő után bedobtak a mély vízbe, kórtermeket kaptam és önálló munkát végezhettem, de mindig kaptam segítséget, ha valamivel nem boldogultam. Később a PIC-be kerültem, ahol nagyon szerettem dolgozni, különösen miután Budapesten a II. számú Női Klinika újszülött intenzív részlegén eltölthettem hosszabb időt: az itt megszerzett tudás később meghatározó volt. Néhány évvel később saját indíttatásból tettem le az allergológia és klinikai immunológia szakvizsgát.

– **Milyen külföldi tapasztalatszerzésekre volt lehetősége?**

– Egy véletlen folytán találkoztam 18 évvel ezelőtt *Lawrence DuBuske* professzor úrral, az *IRINE (Immunology Research Institute of New England)* vezetőjével, aki lehetőséget biztosított arra, hogy az alapítványa finanszírozásában évente több alkalommal is eljuthassak amerikai és európai kongresszusokra előadóként vagy poszterrel. Akkoriban az *IRINE* sok közép-európai allergológusnak nyújtott támogatást kutatásra, kongresszusi részvétellel. Nekik köszönhetően hosszasabban kutathattam a hízósejtek működését Bostonban a Harvardon, és itt nagyon sok tapasztalatot szereztem. Legfőképpen azt, hogy a laboratóriumi munka nem nekem való: én sokkal jobban szeretek gyógyítani.

Egy *MAKIT* kongresszus társasági programjának balatoni hajóútján találkoztam *Daniel Ein* professzor úrral, aki akkoriban az amerikai allergológiai társaság elnöke volt, jelenleg pedig a *George Washington University* allergiaközpontját vezeti. A hajón kezdődött késő estig tartó beszélgetés indította el a barátságunkat, ami azóta családi jóbarátsággá fejlődött. Az ő segítségét minden vonatkozásban élvezhettük: szakmai, emberi és családi szinten is.

– **Kiktől tanulta meg a szakmát?**

– A szakmát igazán külföldön tanultam meg saját szorgalomból, szakmai irodalomból. Itthon *Szemere Pál* professzor úrtól és *Endre László* tanár úrtól kaptam sok támogatást az elinduláshoz.

– **Mire a legbüszkébb a szakmai pályafutása alatt elért eredményei közül?**

– Nagyon büszke vagyok arra, hogy magán- és állami finanszírozású formában egyaránt sikerült egy olyan szakrendelést létrehozni, ami együtt kezeli a különböző típusú allergiákat és szövődményeiket a csecsemőkortól a felnőttkoron át, csökkentve ezzel az Egészségbiztosítási Pénztár kiadásait, és biztosítva a betegek számára a legelőnyösebb ellátást.

Örömmel vettem részt a Magyar Allergia Szövetség alapításában és vezetésében, felismerve az allergológia mostoha sorsát a magyar egészségügyben.

Bár Ausztriában nincsen allergológia szakvizsga, mégis nagy elismerést jelent számomra, hogy olyan neves osztrák grémium meghívott tagja lehetek, mint a *Pirquet Club*, ahol az osztrák allergológia kevés számú vezetője van jelen, továbbá részese lehetek az osztrák gyermekpul-monológiai vezetés megbeszéléseinek is.

– **Ön szerint hol helyezkedik el az allergológia az orvosi szakmák hierarchiájában?**

– Pillanatnyilag mindenki ért hozzá, és a legtöbb szakma foglalkozik vele, azaz komolyan kevesen értenek hozzá és – tapasztalataim szerint – igazán színvonalas ellátást is csak kevesen tudnak nyújtani. Az allergológia sajnos, még mindig az interdiszciplinaritás csapdáival küzd és a szakmai érdeklőbbik között feszül.

– **Milyennek látja a magyar allergológia színvonalát nemzetközi összehasonlításban?**

– Miután sokat utazom és a saját praxisomban viszonylag hamar be tudom vezetni a betegellátásba az újdonságokat, picit úgy érzem, hogy a magyar allergológia le van maradva, nehézkesen reagál az újdonságokra. Ez természetesen az anyagi lehetőségekkel is összefügg. A szakmai elkötelezettség vonatkozásában azonban nincs szégyellnivalónk.

– **Főorvos Úr, Ön szerint milyen lesz a magyar allergológia 20 év múlva?**

– Amennyiben továbbra sem tud túllépni az interdiszciplinaritásból adódó problémákon, akkor a jelenlegi helyzet fog konzerválódni. A változtatáshoz széles konszenzusra lenne szükség.

– **Miért döntött úgy, hogy Bécsben folytatja orvosi pályafutását?**

– Nem én döntöttem, a körülmények alakulása hozta így. A korábban már említett szombathelyi szakrendelésen indoklás nélkül megszüntették a szerződésünket, és a feleségemmel gyakorlatilag egyszerre lettünk kvázi munkanélküliek.

Mivel a környéken allergológiával foglalkozó munkahelyet nem találtam, kénytelen voltam kicsit távolabb is körülnézni. Miután csak angolul beszéltem, németül nem, ezért gyorsan nekiálltam a nyelvtanulásnak, és

néhány hónap múlva jelentkeztem egy állásinterjúra Bécsbe, a Rudolfstiftung Kórházba. Itt számos osztrák pályázó között én kaptam meg a gyermekallergo-lógiai és -pulmonológiai ambulancia vezetői állását, ahol aztán számos újdonságot vezettem be. Két év próbaidő után véglegesítettek, amikor váratlanul lehetőség nyílt egy gyermekgyógyászati szakorvosi praxis megvásárlására, amit el is nyertem.

– Mi a leglényegesebb különbség a magyar és az osztrák egészségügy között?

– Kiegyensúlyozottabb, jobban finanszírozott, de bizonyos értelemben kevésbé szervezett. Kezdetben a legszembetűnőbb az volt, hogy nincs háború a kollégák között a betegekért, mindenki tudja a helyét.

Nem adnak el több praxisjogot, mint ahányan abból meg tudnak élni, nem teremtenek a szakmában versenyhelyzetet, a szerződések nem bonthatók fel indoklás nélkül, a saját tulajdonodat nem lehet elvenni erőből, tisztelik a másik munkáját és tulajdonát, az anyagit és a szellemi egyaránt.

– Milyen az osztrák szakmai utánpótlás helyzete?

– Az oktatás rendkívül gyakorlatias, színvonalas. Folyamatos a szakmai utánpótlás, de már a kezdő orvosok közül is sokan elhagyják Ausztriát, ezért egy-egy szakterületen belül már előfordul szakemberhiány.

– Mit tart jónak a jelenlegi magyar medikusképzésben?

– A két fiam közül az egyik végzős orvos, így van némi rálátásom a helyzetre. Ő kiváló lehetőségeket kapott a pécsi egyetemről, és kimagaslóan sok segítséget Kovács Krisztinától, a biokémia intézet docensétől nemcsak a diák-köri munkájában, hanem egyéb szakmai konferenciákon is. Az egyetemen megtapasztalt nyitottság tette lehetővé, hogy PhD hallgatóként meghívást kapjon a berni orvosi egyetemre. Aki többet akar egy diploma megszerzésénél, annak ma erre lehetősége nyílik az egyetemeinken.

– Ön szerint ki számít ma igazán tehetségesnek?

– A tehetség rendkívül erős elköteleződést jelent egy téma iránt, és a tárgyi tudás mellett nagy szorgalmat, sok lemondást követel, különben elvész. Az orvoslás művészetéhez emellett még az is kell, hogy a tehetséget megfelelő empátiával együtt alkalmazzuk.

– Ön szerint mi a szakmai siker titka?

– Én akkor kaptam az élettől, Istentől a legtöbb lehetőséget, amikor egy nehéz helyzetben nem csüggedtem el, nem adtam fel. Talán ez lehet a szakmai siker egyik kulcsa. A másik, hogy a szakmánkban mindig a legelső, a legfontosabb a beteg, akinek segítenünk kell. Az egész

tudományunk nem sokat ér, ha öncélúvá válik, és nem az a célja, hogy még jobban gyógyítsuk a betegeket, javítsuk az életminőségüket, vagy megelőzzük a betegségeiket.

– Mire a legbüszkébb a magánéletében?

– Arra, hogy megtaláltam a feleségemben azt a társat, akivel minden helyzetben boldog tudok lenni. Büszke vagyok a fiaimra: Andrásra, hogy eddig milyen szép eredményeket ért el, és arra, hogy most Bernben a legjobbaktól tanulhat. Jánosra, aki műszaki menedzserként csinálhatja azt, amit szeret. Büszkék voltunk a golf eredményeikre és mindenre amit csináltak, hiszen szülőként elfogultak vagyunk. Örülök annak is, hogy a Keresztény Orvosok Magyarországi Társaságában tevékenykedhetek.

– Elégedett ember Ön?

– Igen. Minden élethelyzetben megpróbáltam meglátni a jót, és ez sokat segített, örömtelivé tette a napjaimat. Úgy érzem, hogy Isten szeretete végigkísér az életemen.

– Mit csinálna másképpen, ha újrakezdhetné?

– Talán nem hinnék egy kolléga adott szavában, kritikusabb lennék bizonyos helyzetekben, de semmiképpen nem választanék másik szakmát.

– Életének melyik időszakát élné újra a legszívesebben?

– Leginkább a gondtalan egyetemi éveket, de életem minden időszakában voltak olyan momentumok, amikre szívesen emlékszem.

– Kik büszkék Önre odahaza?

– A családom, a barátaim biztosan. Talán a több tízezer beteg közül is néhányan, akiket itthon vagy Ausztriában elláttam.

– Mivel tölti a szabadidejét?

– Szeretek teniszezni, futni, utazgatni, hegyek között vándorolni, és szívesen hallgatok blues zenét.

– Milyen terve van a közeljövőben?

– Az eddig megkezdett munkámat szeretném folytatni a szakmai grémiumokban. Legközelebb Helsinkiben, az Európai Allergológiai és Klinikai Immunológiai Akadémia kongresszusán lesz a fiamnak poszttere, amit szeretnék megnézni. Az allergológia vonatkozásában sok fejleszteni való van még a bécsi praxisomban, és a szombathelyi magánrendelőnk, az Allergia Centrumot is szeretném bővíteni.

– Hogyan foglalná össze szakmai ars poeticáját?

– Osztom *Albert Schweitzer* véleményét, miszerint embernek lenni nehéz, de másnak lenni nem igazán érdemes. Az ember pedig csak akkor lehet erkölcsös, ha igyekszik a lehetőségekhez képest segítséget nyújtani minden szükségét szenvedőnek. ■